

Nr 365

Av herr Åberg m. fl., om en översiktlig planering av den statliga verksamheten vid rikets kuster.

(Lika lydande med motion nr 622 i Första kammaren)

Genom ratificering av 1960 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss har Sverige förbundit sig »att säkerställa, att alla erforderliga åtgärder äro vidtagna för kustbevakning och för räddning av nödställda personer till sjöss runt landets kuster. Dessa åtgärder skola inbegripa uppsättande, drivande och vidmakthållande av sådana inrättningar för livräddning till sjöss, som med hänsyn till sjötrafikens intensitet och farvattnets farliga beskaffenhet befunnits vara möjliga och nödvändiga, och dessa åtgärder skola, i den mån så är möjligt, även inbegripa tillhandahållandet av tillräckliga anordningar för upptäckande och räddning av nödställda personer».

Anpassning till den moderna tekniken och införandet av nya hjälpmedel är en förutsättning för rationell verksamhet.

Rationalisering har också vidtagits i stor utsträckning inom de verk som är ålagda delta i den statliga sjöräddningen och sjöövervakningen. Rationaliseringssträvandena inom sjäfartsverket och tullverket har dock fått till följd att antalet stationer med möjlighet att delta i sjöräddning och sjöövervakning kraftigt har minskat.

En planerad ytterligare indragning av lotsuppassningsställen har ifrågasatts i det betänkande som lagts fram av lotsorganisationsutredningen. Detta kan, om indragningarna genomförs enligt de föreslagna modellerna, få till följd att besvärliga kustområden med tät trafik kommer att lämnas utan direkt uppsikt och utan möjlighet till effektiva sjöräddningsinsatser. Utredningen har också understrukt angelägenheten av att den av överbefälhavaren föreslagna utredningen angående frågorna kring sjöövervakningen kommer till stånd.

Behovet av samordning mellan de myndigheter och organisationer som svarar för denna verksamhet har ökat starkt genom de punktvisa indragningar som företagits av lotsplatser, fyrplatser, kustposter m. m. Indragningarna har skett med inriktning på besparing inom respektive verk och med beaktande i första hand av verkens huvuduppgifter. Sjørädd-

ningen och sjöövervakningen, som betraktats som sidouppgifter, har därigenom delvis blivit lidande.

Det förefaller rimligt antaga att kostnaderna för övervakning av kustområdena kommer att bli onödigt stora om olika slags övervakning uppdelas på flera huvudmän. Det blir nämligen då nödvändigt att anskaffa dyrbar båtmaterial m. m. för delvis parallella uppgifter. Båtar som är lämpliga för sjöräddning m. m. kan också användas för andra ändamål, men ofta inte tvärtom.

Med hänsyn till att sjöfarten skall belastas med kostnader för den del av övervakningen som betjänar denna finns anledning undersöka om inte besparingar kan göras genom samordning av både verksamhet som bekostas av staten, polis- och tullövervakning m. m. och servicetjänsterna till handelssjöfarten. Så har varit fallet sedan länge i andra länder t. ex. USA, vars Coast Guard ofta nämns som föredöme.

Ur denna synpunkt vore det också beklagligt om sjöfartsverket skulle tillåtas under hand realisera en stor del av för övervakning ändamålsenliga lotsbåtar bara därför att dessa inte längre ingår i den nedbantade lotsorganisationen. De båtar som tillkommer på andra håll saknar den allsidighet som gäller för dessa fartyg. Detsamma gäller det slags båtmaterial som den tekniska utvecklingen kan tänkas frambringa, t. ex. svävare och bärplansbåtar av mindre format vilka endast sommartid skulle vara lämpliga att avpatrullera kustområden och vilka inte skulle kunna biträda vid haverier för bogsering eller räddning av skeppsbrutna. Gemensamt för dessa nya snabbgående farkoster är att de inte kan användas i hårt väder. Inte heller nya teletekniska hjälpmedel kan förbättra detta förhållande, då insatserna är beroende av båtmaterialens konstruktion och tillgänglighet. Fartskillnader kan här inte uppväga de avstånd det blir fråga om längs våra långa kuster. Redan nu råder sådana förhållanden att långa kuststräckor kan sägas vara lämnade obevakade och övergivna.

Frågorna om sjöräddningen och sjöövervakningen har nu antagit sådana proportioner att de kräver en särskild översyn.

Med återopande av vad som ovan anförts bemättes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en skyndsamt utredning syftande till en samordning av de statliga verkens rationaliseringsåtgärder beträffande de verksamheter som är förlagda till våra kuster.

Stockholm den 27 januari 1969

Georg Åberg (fp)

Carl Eric Hedin (m)

Erik Johansson (s)

i Simrishamn

Claes Elmstedt (cp)

Ingegärd Frænkel (fp)